

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postafakarcéknézetár csekkzáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő
Hirdetési díj szövegtőlalton 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József“ 322—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

A közüzemek

ellen lefolytatott harcainkban nem egyszer nagy keserűséggel voltunk kénytelenek látni, hogy a naiv és rosszul tájékoztatott fogyasztók egy része szintén ellenük van, ahogy ugyanez a réteg ellenük van a tejvők és a kávézók, meg a zúgételkifőzők ellen vitt küzdelmünkben is. Valósággal népszerűtlenségi versenyben kellett részvünknek, mert el tudták hitetni a közönséggel, hogy az olcsóbb juttatás az ő javára van és nem tudatták vele, hogy ő ezt az olcsóbb juttatást sokkal drágábban kénytelen megfizetni, mintha a nem körül helyeken fogyasztott volna!

A fölvilágosítás harcai megindultak, de egyelőre úgyszólván a nyilvánosság kizárásával. Szinte azt mondhatjuk, bennünket akarnak felvilágosítani arról, amit mi amúgy is tudunk. De arra kell kérnünk az illetékeseket, hogy ne a mi szaklapjainkban adják közre ezeket az igen nagy elokvenciával megírt és különben hibátlan közléseket, hanem a nagyközönség mindennapos reggeli vagy esti lapjaiban, amelyekből igazán azok olvassák aztán el, akik okulkak belőle.

Ezekben a lapokban azonban, sajnos, csak olyan cikkeket juthatnak be eddig, amelyek a kávémérések, tejvők és kontár ételkifőzők igazát iparkodtak a legrosszabbhíszemű burkolgatásokkal beadni, vagy a közüzemek olcsóságának ócska és teljességgel valótlan frázisaival elképráztatni az elégedetlenkedőket.

A szakember valósággal felháborodott, hogy ennyi könnyen megeáfolható valótlanúságot habzsolhat be a mit sem sejtő laikus közönség, amely természetesen nem lát és nem is láthat be a dolgok hátterébe. Így megérthető, hogy a közönség valósággal elégedetlenkedik, hogy a minisztériumok kénytelenek igen

hosszú lejáratú ígéreteket tenni a közüzemek leépítésére. Attól tart ugyanis, hogy a közüzemek eltűntekor nem lesz árszabályozás az egyes szakmákban és akkor a fogyasztónak osztozni fognak a szakmabeli üzemek!

A közönség nem gondol, mert nem is gondolhat a dolgok ismerete nélkül arra, hogy a szakmák keretein belül olyan éles és keserves verseny folyik most az ő kegyeicért, hogy az árak úgyis szállának a legalacsonyabb pontig! Hogy a minőség is kifogástalan maradjon, mert hiszen a fogyasztónak az elégedettsége nemcsak a fogyasztónak jó, hanem magának a szakembernek is, és neki elsősorban.

Nem látja nap-nap után a fizetési képtelenségi bejelentéseket, amelyek megokolásában a legtöbbször visszatér az éles verseny kifejezése, a rezi alá csökkentett árak kényszere. Mert hiszen nem elég azt olvasni, hogy Brazíliában, a kávé hazájában egy csésze kávénak a kávéházi ára négy fillér, hanem azt is hozzá kell olvasni, hogy ez hatósági kényszerre derülne a következménye és hogy az ottani kávéházak a bezárással fenyegetőznek, ha ezt a szerelmes rendeletet nem változtatja meg a kormány. Mert ez már nem a verseny kérdése, hanem a lehetetlenségé, amelyhez még a brazilkormány kávészakértői sem érthetnek eléggé.

Mindegy, hogy folyik-e ott is az adózás küzdelem, vagy nem? A mi közönségünk nem szerezhet róla tudomást, hanem csak arról, ami megjelenik az újságokban és ebből azt látja, hogy az ő eddigi kávéháza kiuzsorazza őt, mert nem négy fillérért adja neki a kávé. Egyébre nem is kíváncsi és legfeljebb két fillért hajlandó még ráadnia magyar kávésnak a rezire, adóra, vámra, míg egymásra. Így aztán hiába szállítja le

a kimutatható veszteségig a reggeli kávéárakat a nagy kávéház, amely mindent kockáztathat, csak a minőséget nem, mert hiszen olyan vendégei is vannak és a legjobbak közül valók, akik értenek a kávéhoz. A vendégek többségében ottmarad a tövis, a 4 filléres brazil ár és a kis kávémérések kezd igazat adni, amelyek bizony olcsóbbak lehetnek a kávéháznál, nem lévén rákényszerítve a prima minőségekre.

A vendéglős ugyanezt a harcot kénytelen végigfolytatni a maga kontárjaival szemben. Átszenvedni a népszerűtlenséget, mert nem adhatja a maga prima ételeit azokért az árakért, amelyekért a kontárok kínálják és hirdetik a maguk kotyvalékait és jó borait nem öntögetheti a gégekbe annyit, amiért a karcosokat kapja a szekerézokról! Nem versenyezhetnek a hatósági étkezőkkel sem, se a fővárosban, sem a vidéken, hiszen ezek deficitre vannak berendezve azon kívül, hogy az adózók tőkésével kamatmentesen dolgozva, minden adótól függetlenül, ugyancsak a minőséggel nem számítva működnek az adófizető szakemberek legkeservesebb konkurenciájaként!

Az adózó nem is sejtí, hogy az ő adójának mennyi fillére maradhatna az ő zsebében, ha nem lennének nyitva ezek a hatósági üzemek! Hogy minő jól és vígan étkezhetne a vendéglőkben is ezekért a megtakarításokért, amelyek így kárbevesznek, sőt! Azáltal, hogy nagy adófizető vendéglőket és kávéházakat tesznek tönkre, még több adófizetési kötelezettséget zúdítanak a hatósági étkezőkben olcsón és rosszul étkező adófizetőkre! Ezek az olcsójános-üzemek a legdrágább fényüzési az adófizetőknél és ezt kellene megértetni velük végre valami úton-módon.

D. S. vendéglős, Óbuda.

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés

Telefon: József 359-78

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Mit kell tudnunk az erjedésről?

Az élesztőgombák szerepe a borban, sörben, ecetben, szeszfélekben.

A cím elolvasásakor az olvasó talán unottan arra gondol, hogy az erjedésről való elmélkedés nem nyújthat semmi érdeket, hiszen minden szőlősgazda órákon át tud róla beszélni, sőt jó szüreti adomákkal is fűszerezni mondokáját.

Talán mégsem!

Ameddig ismereteink csak visszanyúlnak az emberiség történelmének homályába, tudjuk, hogy az erjedési jelenségeket mindenkor hasznosították. Mai ismereteink alapján ezt nem is képheltjük el máséktól, hiszen az erjedést okozó alacsonyrendű növények, élesztőgombák a természetben, így a levegőben is nagy mértékben el vannak terjedve és mihamllyal megfelelő táptalajhoz jutnak, elkezdik az életműködésükkel kapcsolatos erjedést. Az óskori ember ezeket a jelenségeket ismerte és hasznosította — már Noe apánk is ivott bort —, de megmágyarázni nem tudta. Sok új ismeret megszerzésére volt szükség az emberiség tudása óriási haladást tett meg addig, míg az erjedés titkára világosság derült.

Az ókorban is megfigyelték a must erjedésénél fellépő jelenségeket, így az üledékképződést is, ezért az erjedést tisztulási folyamatnak hitték. A must gázfeljődés mellett megzavarosodik és fehér üledék képződése mellett nemes termék, a nagyrabecsült bor képződik. Ezt a folyamatot tapasztalták más, cukort tartalmazó folyadékoknál is, például gyümölcslelnél, méznel stb.

Az újabb kor tudósai sokat foglalkoztak az alkoholos erjedéssel és megállapították az erjedéshez szükséges és az erjedés folytán keletkezett anyagokat, de a bomlást előidéző okokra világosságot nem vetettek. Csak, mikor már mikroszköppel vizsgálták az eddigi figyelmen kívül hagyott és tisztátalanságnak minősített üledéket, jutottak arra az eredményre, hogy szabadszemen nem látható, mikroszkópos kicsinyeségű élő növényi szervezetek okozták az erjedést.

Hogy ezek az élő szervezetek hogyan kerülhetnek lezárt edényben tartott, cukrot tartalmazó folyadékba, azt máséktól, mint a középkorban elterjedt ősmézés elméletének (generatio aquivoca) segítéségül hívásával nem tudták. Az ősmézés elmélet szerint élettelen anyagból kedvező körülmények között élő szervezet származhatna. Egy középkori tudós teljes komolysággal receptet írt arról, hogy lehet élettelen anyagból eget létrehozni. Nem kell ehhez semmi más, mint egy piszkos pincesarok mindenféle lim-lommal, megtéve néháy lapát háziszeméttel és bizonyos, hogy rövid idő múlva az egek vígan kuncognak ott. Ennek a tannak a középkorban sok nagytudományú hívője volt, hiszen olyan lángelmenek kellett jönnie, mint Pasteur, hogy bebizonyítsa ennek a tannak a lehetetlenségét és megállapítsa az alapvető tant: minden élő élőből származik.

Pasteur minden kétséget kizáróan bebizonyította, hogy az ősmézés tana hibás, mert bármely cukrot tartalmazó folyadék esztendőnk nem romlik meg, ha felforralt után, azaz a folyadékban levő élő szervezetek elpusztítása után levegőtől elzártan — például leforrasztva — tartjuk. Megállapította, hogy a cukros oldatokban mindenkor erjedés megy végbe, ha az élesztők táplálásához szükséges szeretlen anyagok jelen vannak. — Pasteur volt az első, aki az élesztősejteket mikroszkópus tanulmány tárgyává tette és megállapította, hogy a különböző erjedési jelenségeket más és más élő szervezetek okozkák.

Tanulmányozta az egyes élesztő, de egyáltalában a mikroszkópusi kicsinyeségű gombafajok legkevésbébb életkörülményeit, a homérsékletet, a táptalajt, az oxigénszükségletet és az egyes élesztőfajokra mérgező hatású anyagokat.

Pasteur megállapításai máig is érvényben vannak. Az újkor tudósai rájöttek arra, hogy az erjedést voltaképen az élesztősejtekben levő fehérjeszerű anyag okozza és ezt az anyagot elnevezték enzymben, fermentumnak. Az enzynt ki lehet vonni az élesztőből és az élesztő jelenléte nélkül is erjeszt, de az enzynt mesterséges előállítása mindeztideg nem sikerült.

Az erjedési folyamatokon felülülő gyáripár az emberiség ellátásában tekintélyes helyet foglal el. Meg kell jegeznii, hogy nem minden erjedési folyamat hasznosítható, mert az erjedési folyamatok nagy része nem kívánatos termékeket hoz létre és így életműködésük meggátálása igen fontos. Iparilag főleg a szeszes és ecetsavas erjedés hasznosítható, míg a káros erjedések megakadályozásának céljait a konzervipar szolgálja.

Az élesztőgombák legkevésbébb életkörülményeinek ismerete alapján lehetőségessé vált az egyes élesztőfajoknak a többi jelenlévő élesztőfajok rovására való elszaporítása.

Az élesztőfajta által létrehozott erjedési termékek más élesztőfajokra mérgező hatásúak, tehát az erjedés mintegy védekezés, léteért való küzdelem. Ezzel magyarázható meg, hogy a sörgyárok sokhelyes erjedéstökadjában a helyes irányú erjedés megy végbe, elnyomva a mindig jelenlévő vadedésztők működését. Hansen és Koch olyan eljárásokat dolgoztak ki, melyekkel tökéletes tisztaságú élesztőtényeztetet állíthatunk elő. Az eljárás alapja az, hogy egyetlen egy élesztősejtet szaporítunk el, elintén laboratóriumi, később ipari méretekben.

Míg a sör erjedést az árpaléhoz hozzáadott élesztő hajtja végbe, addig a must erjedést a szőlőbogyókkal a mustba kerülő élesztő idéző elő. Bortermő vidékeken a levegőben, a szőlők homokjában nagy mennyiségben található annak a borvidéknek néháy tipikus élesztőfajta, mert a sokszázados használat az egyes borvidékeknek viszonyainak megfelelő

élesztőfajtákat tenyésztii ki. Újabbban próbálkoznak azzal, hogy például tokaji bor-élesztőtényeztiséssel más borvidékről származó mustot oltanak be, miáltal jobb zamatanagú bort kapnak.

A trágyázásra is használt törkölyvel az élesztő a földre kerül és így megvan a lehetőség arra, hogy a következő esztendőben már ez a nemesebb élesztő erjeszti el új hazájának mustját. Felmerült az a gondolat is, hogy a must sterilizálása, azaz a szőlőfürtökrol a mustba jutott élesztőgombák elpusztítása után adjunk a musthoz nemes élesztőfajtákat és így az erjedés helyességét a véletlenektől függetlenítiük. Előrelátható, hogy idők múltán a borkészítés kamoly ipar lesz, borvidékeken központi erjesztőtelepek fognak létesülni, melyek az eddigi csekélyebb értékű borokat feljavítják.

A szeszgyártás is a keményítőből lebontott cukoroldat erjesztésén alapzik. A szeszgyártásnál is a cefréhez hozzáadott élesztő végzi az erjesztést, itt teljesen tiszta, idegen élesztőkötől mentes élesztővel dolgoznak, de az erjedési folyamatot úgy kell vezetni, hogy az élesztő infekciója, azaz idegen, káros élesztők bekerülése lehetetlen legyen. Szeszes erjedés megy végbe a sítőelőző gyártásánál is, de míg az előbbieken az alkoholonyeredék mennyisége volt a fontos, addig itt az erjedést úgy vezetik, hogy a körülmények az élesztő szaporodásának kedvezzenek.

A savanyú erjedés legfontosabbika az ecetgyártás, melynél az alkoholt alakítjuk át alacsonyrendű gombákkal ecetsavvá. A káposzta savanyításánál a keltekező csavak konzerválják és ízesítik a káposztát. Számos más, az erjedési jelenségeken alapuló iparágat ismertetik még, de az itt felsoroltak voltak a leglényesebbek.

A megrendszabályozott kamat és végrehajtás.

A Budapesti Közlöny október 17-i száma közli a m. kir. miniszterium 5610/1931. sz. rendeletét egyes hitelügyi kérdések szabályozása tárgyában. A rendeletnek a szakmánkat érdeklő rendelkezései a következők:

Ami a bírói úton érvényesítható legmagasabb kamatot illeti, úgy a rendelet étlebelteptése előtt lejárt, de még fennálló, bármely címen alapuló kamatkövetelés legfeljebb 8 százaléki lehet érvényesíteni. Az adós a rendelet étlebelteptése előtt fizetett kamatokat vissza nem követelheti. A rendelet étlebelteptése után lejáró kamatkövetelés csak 12 százalékol meg nem haladó mértékig lehet érvényesíteni. A rendelet étlebelteptése előtt kikifizett kamatok nem követelhetők vissza. A kamatba minden mellékjárulékol (folyóistási, forgalmi jutalék, kötbér, stb.) beszámítandó. A fizetés teljesésekor a hitellezők az adósnak írsálheli elszámolást kötelesek adni. Bejegyzett kereskedők kölcsönös kereskedelmi ügyleteire a kamatmaximum nem vonatkozik.

Az ingatlanokra vonatkozó végrehajtási eljárást a rendelet a következőképen reformálja: Azok a mezőgazdák, akik a teherrendezési eljárást a FOB-től sikertelenül kérték, továbbá mindazok, akik olyan birtokon gazdálkodnak, amelynél a kataszteri tiszta jövedelem 1000 aranykoronát meg nem halad, az árverés és az ingatlanra elrendelt zárlat elhalasztását kérhetik. A kérelemnek a bíróság akkor ad helyet, ha az adós igazolja, hogy természeti csapás, állatainak elhullása vagy onihibáján kivüli más súlyos károsodás miatt jutott olyan helyetbe, hogy kötelezettsegeinek egyelőre eleget tenni nem tud. A halasztás legfeljebb 1932 október 31-ig terjed. Ingatlan árverésen eladni nem lehet, ha az elért vétélár a végrehajtató követelését megelőző rangsorban kielégítendő terheket teljesen nem fedezi. A legkisebb vétélarat, az érdekeltek meghallgatása alapján a bíróság állapítja meg. Sikertelenül megkísérelt árverés költsége az adost nem terheli.

Az ingóságokra vonatkozó végrehajtás tekintetében pedig a következő új rendelkezések lépnek életbe: Az ingóságok végrehajtási költségei nem

terheli az adóst, ha az eljárás lefoglalható ingóságok hiányában sikertelen marad. Felfoglalást lehetőleg kiszállás nélkül kell eszközölni s költséget, kiszállással is, csak akkor terheli az adóst, ha újabb ingóságok is összeráns alá kerülnek. Biztosítási végrehajtás után kielégítési végrehajtást kiszállás nélkül kell foganatosítani.

1932 október 31-ig ingóságokat a kikéltáisi ár kétharmadánál alacsonyabb áron árverésen eladni nem lehet. A kikéltáisi ár rendszerint a becserétek. Olyan ingóság árverésében, amelynek kikéltáisi ára 1000 pengót meghalad, csak az vehet részt, aki a kikéltáisi ár tizedrésztét bánatpénzüli leteszi.

Érdekes pereskedés az Oktogon-kávéház ruhatári bérlete körül. A központi járásbíróóság Skuteczky bíró a napokban hirdetettt ítélet abban az érdekes perben, amelynek szereplői **Hamrák József**, a pesti éjszakai élet egyik ismert alakja és **Krainer Pál**, az Oktogon-kávéház tulajdonosa. Ez év elején Hamrák József kibérelte az Oktogon-kávéház ruhatárát, de néháy héttel később már nézeteltérés támadt közte és Krainer Pál tulajdonos között. Állítólag Hamrák József nem köszönt a kávésnak, aki ezért ez év augusztus havában, amikor a bérlő a nyári szünet után el akarta foglalni a ruhatárt, nem engedte be a kávéháza. Ebből kifolyóan Hamrák és Krainer között előbb igazlmas szóváltástámadt, majd rendörségi ügyvé változott, végül pedig Hamrák Seifert Géza dr. ügyvéd útján birtokba való visszahelyezés címén keresetet nyújtott be. A járásbíróóság azzal az indokollással, hogy Hamrák nem követelt el szerződésszegést, a ruhatáros huszontögy óra alatt visszahelyezte a bérleményébe.

**Minden vendéglősnek fontos
a jó paprika, ezért rendelje meg a
valódi szegedi édes szalon paprikát!**

kilónként 280 pengő, **Nemes és Társátóli,
Budapest, V., Pannónia ucca 34. szám.**

**Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek, Rádió erősítők**
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKRA
KEDVEZŐ RÉSZLETELTÉTEL
Pénsszedéssel (fixezhető) a részletek
Bérlő, Szakszerű javítás és hangolása

Sternberg
Királyi Udvari Számitók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

MI UJSAĞ?

FÜLKÉRJÜK azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akik előfizési díjikkal hátráltakban vannak, szíveskedjenek mielőbb beküldeni hátralékaikat, hogy elműnkre lapunk továbbra is akadály nélkül eljuthasson. Karácsonyi ajándékunkban csak azokat az előfizetőinket részletejtjük, akik legalább a december hó végéig jórészt beaköltődtek! Nem hátráltak előfizetőinknek ezenkívül lapunk útjévre is kedves meglepetést készült elő!

A Rákospalotai Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata e hó 5-én igen fontos megbeszélésre hívta össze tagjait ezzel a tárgysorozattal:

A mai válságos időkben a gazdasági krízis ólommadár szárnyának a súlyaként nehezedik az iparrunkra. Minden egyes vendég és korcsmáros, akár kicsi, akár nagy, éri a mai rossz üzletmenetek következtében az erkölcsi és anyagi csődbe jutását. Az Ipartársulatunk vezetősége tudatában a legújabb hatósági rendelkezéseknek és az azután járó következményeknek, valamint a kártársainknak tartozó felelősségének a tudatában indította érzi magát arra, hogy egy szűkebb körű értekezletet hívjon össze az anyagi, erkölcsi és gazdasági érdekeinknek miképen való megvédésének a megbeszélésére, amely megbeszélés után esetleg országos propagandát indítana a következő tárgysorozattal:

- A termékkel való fogyasztási adó kiegyezésének a megteremtése, az italmérési engedélyeknek gyakorlati megvalósítása (hogy hatóságilag kimatott csakis saját termései borait árusíthassanak) s ha korlátlan italmérésra kap engedélyt, ugyanazokat az illetekeket fizesse, mint a vendég és korcsmáros.
- A hitelügyeiben hozott 1928. évi IV. t.-c. 7. §-a szerint alkotott törvény alkotmányos úton való módosítása irányuló országos mozgalom megindítása, hogy az adózzal szemben jogvédelemben részesüljön a vendég és korcsmáros is.
- A legújabbban a Budapestvidéki M. K. P. Ü. ig. 111.224—1931. VII. számú korrendeletének a megváltoztatására való törekvés.
- A nyomoronyított-akcióban való részvétel (a sörgyárak által megajánlott 20.000 ebédeltetési akcióban való esetleges részvétel.)
5. Inség- és szükségadók behajtása stb.

Ezek volnának mai súlyos helyzetünkben a legnehezebb és legégetőbb problémáknak a megoldása, azért ipartársulatunk vezetősége a budapesti és környéki érdekeltekkel közösen november hó 5-én, csütörtökön d. u. 4 órákor *Veres Bálint Arany János uca 29. szám* alatti vendégelőjében megbeszélést tart. A tanácskozás pontosan 4 órákor kezdődik. *Veres Bálint elnök, Uborka Mihály titkár.*

Újabb kedvezmény a bortermelők kíméréseinél.
A pénzügyminisztérium a következő rendeletet adta ki 123.992/1931. szám alatt:

Körrendelet

valamennyi m. kir. pénzügyigazgatóságnak és pénzügyigazgatósági kirendeltségnek (a kecskeméti kivételével).

A m. kir. belügyminiszter úrral egyetértően az 1928. évi XXXIII. t.-c. 11. §-ában nyert felhatalmazás alapján az 1921. évi IV. t.-c. 8. §-ának második és harmadik bekezdésében, a V. U. 8. §-ának III. pontjában és az 1926. évi 16.152. számú pénzügyminiszteri rendelet (L. 1926. évi Pénzügyi Közlöny 8. sz.) 1., 2., 3., és 4. pontjában foglaltaknak részbeni megváltoztatásait meghagyom a Címnek, hogy amennyiben a bortermelő az idézett t.-c. V. U.

7. §-ának III. kilencedik bekezdése és a 16.152/1926. számú rendelet 5. pontja értelmében kedvezmény jellegével bíró, a közszükségleti szempontok figyelembe vétele nélkül kiadandó, saját termései bor utcán át való kímérésére, vagy kímérlétekbeni elárúsítására jogosító engedély iránti folyamodók és kérvényéhez erkölcsi bizonyítványt és bortermelőt mivoltát igazoló helyhatósági bizonyítványt csatol, részére a kért engedélyt a szabályszerű tárgyalás mellőzésével azonnal szolgáltassa ki. Az erkölcsi bizonyítványon ki kell tüntetnie lenni annak a körülménynek, hogy az a *bortermelői italmérés (italdrusztási) engedély* iránti kérelem céljára adatott ki. Az engedély kiadásáról szóló értesítésben felhívandó a közigazgatási (rendőri) hatóság és a biztosi kerület vezetője, hogy amennyiben engedéllyel szemben az 1921. évi IV. t.-c. 3. és 4. §-aiban foglalt valamely kizáró okokról lenne tudomása, ezt az elvonási eljárás megindítására vegett a pénzügyigazgatóságkal azonnal közölje.

Önként értesítődően a fenti egyszerűsített eljárás nem alkalmazható azokban az esetekben, midőn a bortermelő az említett engedélyt nem a lakóhelyére vagy a bortermelés helyére, hanem valamely más bortermelői közszébe (városba), vagy nem bortermelő, de 20.000-nél kevesebb lakost számláló közszébe (bárosba) kéri, vagy ugyanarra a közszébe, városra kér második ilyen engedélyt. Ezekben az esetekben a kérelem továbbra is az 1921. évi IV. t.-c. és V. U. 8. §-ában, valamint a 16.152. 1926. sz. rendeletben meghatározott módon tárgyalandó.

Az új engedély szakkörökben nagy aggodalmakat keltett.

Százezer ingyenebéd százezer pohár sörrel. A Kőbányai Söröződek elhatározták, hogy Horthy Miklósné öfömlöttására nyomoronyított akciójában százezer ingyenebédrel és százezer pohár sörrel részt vesznek. Mind a 100.000 ebédet, mind a hozzávaló 100.000 pohár sört az előljárásigazgatási politikai közfoglalt által kijelölt inségek, vendéglősöknek fogják elfogyasztani. Az előzetes megbeszélés szerint az ebéd egy jó leves, 6—8 dgr. főtt, vagy sült hús és kiadós jó főzelékhöz, hozzávaló 1 darab kenyér és 1 pohár sörből fog állni.

A söröződek ezért a vendéglősöknek az ebédutványok beszállgatása ellenében **80 fillért fizetnek.** Az ebédeltetés célja a szociális szempontokon túlménő támogatásával és közreműködésével — ami az iparra is mindenesetre nem üzletet, hanem áldozatot jelent — bebizonyítassák, hogy a vendég és némi anyagi támogatás mellett, maga is abban a helyzetben van, hogy a népjóléti minisztérium polgári érkezőinek ebédjeit kiszolgálta. Az akció során tehát bebizonyítható, hogy a *hatósági polgári érkezők feleslegesek.* További célja az, hogy a *vendégelőjárást ezzel az akcióval újból népszerűsíthessük.* mert remélhető, hogy a jobb viszonyok beálltával azok az inségek, akik ma helyiségeiken az akció során felkeresik, később ott mint fizető vendégek fognak megjelenni. Az előadottakon kívül még remélhető az is, hogy az akció más szakmabeli tehets vállalatokat is arra fog indítani, hogy hasonló étkeztetés költségeit vállalják magukra és bíznak benne, hogy — ha ez az akció sikerre fog vezetni — úgy a későbbieknél a vendéglősiparnak ugyanígy szerepe fog jutni. Mindnyájunk érdekében kérünk, hogy a beutalandókat olyan elbánásban részesítsék, mint bármely más fizető vendégünket, mert ezzel az előadottak szerint elsősorban valóban magunknak fogunk használni. Igen természetes, hogy az akció során megjelenő ebédelőktől borraivalora számítani nem lehet.

A fölemelt illetek. Több előfizetőnk kérésére röviden ismertetjük az óket érdeklő illetek-újárszábasát. Mindennemű iparbejelentés, iparigazolmányok, ipar engedélyek megszerzése iránti kérelmek 5—100.000-ig terjedő népességu városokban vagy közszégekben 2 P., egyéb helyeken 1 P. illeték alá esnek. Az iparról való lemondást bejelentő beadvány illeteke mindenütt 1 P. Folyamodványok olyan keresetmód gyakorolhatása vegett, amelyre külön hatósági engedély szükséges (italmérési engedély, zárórahosszabbítás, végladás iránti kérelmek) 5—100.000-ig terjedő népességu városokban 10 P., egyéb helyeken 5 P. illeték alá esnek. Táncvialmak, hangversenyek rendezésének engedélyezését kérő

beadványok illeteke, ha a legmagasabb belépődíj 50 fillért meg nem halad, 1 P. ha a legmagasabb belépődíj 1 P.-nél nem több, 2-50, ha a belépődíj 2 P.-nél nem több, 5 P., ha 2 P.-t meghalad a legmagasabb belépődíj, ennek négyeszeres összege fizetendő illeték címén. Tanoncszerződés ívenként 1 P. Adófitetési halasztás, az adónak részletben való fizetése iránti kérvény illeteke 2 P. Az állami adókra, illetekekre vonatkozó törvények alapján kiszabott pénzbüntetések, bírságok és adók, illetekek méltányosságból való engedelmesztést kéro beadvány illeteke 5 P.; ez az illetek azonban az engedelmi kért tartozás egész pengőre kikerekítendő összegének egytized részénél több nem lehet.

Az elbocsátott alkalmazott járandósága. A Kúria P. II. 7222—1930. sz. ítéletében kimondotta, hogy a bíróság a jogosulatlanul elbocsátott alkalmazottat a szolgálatba vissza nem helyezheti, hanem az ilyen alkalmazott polgári per útján csak kártérítést követelhet a munkaadójától annyiban, amennyiben a jogosulatlan elbocsátás következtében kárt szenvedett. A munkaadónak ez a kártérítési kötelezettsége azonban nem terjed odáig, hogy a szolgálati szerződés egész hátralévő időtartamán át feltétlenül kiadja az alkalmazott járandóságát, hanem az alkalmazottnak is igyekeznie kell más keresetre szert tenni és javadalmazását csak arra az időre követelheti a volt munkaadójától, amely idő alatt ilyen keresetre szert nem tett és önhibáján kívül szert nem tehetett.

A kávéosk és a nagy tejvállalatok. A város főútvonalain fénys, új üzletek csinálnak konkurrenciát néhány hónap óta a válságban vergődő kávésiparnak. A nagy tejvállalatok egész sereg nagy tejtóvt és étkezdét nyitottak. Ezek ugyálszik nem elég-szenek meg eddigi kisebb tejtóvt és tejkimérő fiókjaival, hanem most már nagy, kávéházszerő üzleteket állítanak fel. 50 filléres reggelit, 1 P 10 filléres ebédet hirdetnek ezek a tejszarnokok, legújabb cafe restauraotok. A kávéosk és vendéglosök érthetően méltatlankodnak ehnek a mammut-vállalatoknak legújabb konkurencijá miatt. A kávésiparnak ez a méltatlankodása annál is inkább megokoltabb, mert hisz hosszú évek óta a legtöbb pesti kávéház ezektől vásárolja a tejet s talán nem is a legolcsóbb áron. Elsősorban a tejszín kiviró árdifferenciáját már szóval kell tennünk. A nagy tejvállalatok átlag 2 pengő 40 fillérről számlázzák a kávéoskakat a tejszint, amelynek másútt 1 pengő 65 fillér az ára. Ez bizony elég borsos árdifferencia: 75 fillér! A nagy tejvállalatok 36 filléres nyerstej árával szemben pedig 22—40 fillérrel kaphatnának tejet a kávéosk. Hogy miért vásárol mégis a legtöbb kávé ezeknél a vállalatoknál? Annak is megvan a magyarázata. A nagy tejvállalatok jelentős kölcsönökkel először mághöz édesgették, később már kezükben tartották a pesti kávéházaknak egy elég tekintélyes részét. A kávéházaknak ugyanott kisebb-nagyobb kölcsönökért kamatot nyújtott és számíttanak a vállalatok, de a 2 pengő 40 filléres tejszínárral s a 36 filléres tejjárral ugyálszik megtalálja a maga számításait. A kávéháztulajdonosok megelégették már a nagy tejesek kamatjentes gyámokdását és új jogotogot konkurenciájukt. Elhatározták, hogy erőlyes mozgalmat indítanak.

Amire a mesternek úgynli kell. A tanonok beiratásának elmulasztása súlyos következményekkel jár a munkaadóra. Minden iparon ellenőrizze, hogy tanonca tényleg beiratkozott-e a tanoncskolába és a továbbiak folyamán is kísérje figyelemmel az ellenőrző könyvecskét, mert csakis így lehet a felesleges kellemetlenségeket elkerülni.

Garantált teljes zsírtartalom!

sajtjaink
mindennüt
beszerezhetők:
Pálpusztai-sajt,
Derby-sajt, Roma-
dur, Imperál,
Óvarti, Trapista,
Casino, Roquefort,
Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-lelep: Budapest, VII., Károlyi utca 62.
Telefon: 2. 90-85

ALAPÍTVA: 1897. ÉVBEN

Régi csillárok

modernizálása és galvanizálása.

Evőeszközök

és étkeztetőeszközök

Czabán András

Üröklakó, Budapest, VII., Nagydiófa uca 18. Telefon: 423-21

Szállodások és vendéglősök figyelmébe!

Mindentéte személyeszt: főpincér, pincér, piacéró, kegyenes, kasszíró, szabónányó (rh. szálólakó), vendéglők, kávéházak részére díjmentesen közzéteszték, **vidékre is.** Üzenetért pvtl személyeszt. **PINCE RE ÜGYNÖRSÉG,** Budapest, VIII., Rétkösi uca 1. Telefon: József 386-81
Általános személyzetközzvetítés.

Vak zongoramester

ki szépen zongorázik és énekel, ajánlkozok vendéglők, kültelekre is. **Cím: László Béla, Budapest, V II., Szerdahelyi uca 16., III. em. 25.**

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425-04

KRISTÁLY ásványvizet

kizárolag **szent Lukácsfürdő től.** BAKTÉRIUMMENTES. ÜDÍTŐ. Védjegye: **SZENT LUKÁCS AZ OROSZLÁNNAL.**

Arvarecskéből vásárolt kávéházi, vendéglői, irodai, mindenféle üzleti berendezés, további lakberendezési tárgyak zongora stb legelőbb beszerzési forrása. **Vesz és elad.** Árvesérelt sikeresen lebonyolít. **"MERUR" bútor,** üzem és beraktározás. **BENDEK KÁROLY,** Budapest, VII., Hárda uca 1. szám és VII., Rákóczi út 64. szám. ☎☎. Telefon: József 459-37

Weichner tapétázó és műkönyvtől ipartelep-tapétagyári raktár. **Budapest, IV., Aranyék uca 4.** Telefonszám: 820-29
Kávéházak és vendéglők tapétázását legutányosabban, legjobb kivitelben **vállalom.**

TÖRLEY

TALISMAN-CASINO-RÉSERVE

CELLULOID AJTÓVÉDŐ

megőrjá az ajtót kopástól, piszkolástól. Bármely színben és formában készől

Redő celluloidárúgyárban, Budapest, VIII., Sárkány uca 5. szám.
Telefon: 844-90 és 412-78 ☎. Telefon: 844-90 és 412-78

102 éves cég

Schwab Gyula

pala- és cserépfödémester

Budapest, VIII., Szigetvári uca 15. sz.

Vállal minden a szakmába vágó munkát elsőrendű kivitelben.
Alapítási év: **1829.** ☘☘. Telefon: J. 458-50

Asztalosmunkálatait

faredőnyeit, mindennemű napellenzőit lehet jutányos árban beszerezni

KRAMÁR IMRE

műasztalosüzemében
Budapest, VI., Csengery uca 63/a
Átalakítások, javítások pontosan eszközlötnek
Telefon: Automata 171-74 Alapítótól 1919

Harmatvíz

a Hungária lithiomas gyógyforrás szénsavval telített ásványvize

Megrendelhető: Budapest, I., Gellért rakpart 1. sz.
Telefon: Aut. 530-03 ☘. Telefon: Aut. 530-03

Országos vásárok. Csütörtök, november 5. Attala, Balatonfőhajár, Celdömők, Darány, Encs, Görsöny, Gyönik, Kiskomárom, Kővágóörs, Lövő, Marcalló, Mike, Onód, Putnok, Tiszafűred, Tiszaluc, Vép, Zalatöv.

Péntek, november 6. Aszód, Buj, Gyöngyös, Lénárdaróe, Velence, Zalagöymöre.

Vasárnap, november 8. Alberti, Abádszalók, Jászksier, Kiskunmajsa, Kunszentmárton.

Hétfo, november 9. Bácsbokod, Kápolna, Kenderes, Magyarkeszi, Mohács, Mór, Mosonszentjános, Nyírbakta, Poroszló, Rakamaz, Romhány, Sárosd, Szigetszentmiklós, Székszó, Tiszacse, Várpalota, Veszprém alsóváros.

Kedd, november 10. Alsóság, Kölesd, Nagyszakácsi, Sármellék, Vasvár.

Szerda, november 11. Ajka, Bükkösd, Csorna, Földes, Györszentmárton, Gyulakeszi, Kisterenye, Körmend, Székesfehérvár, Tóponár, Töszentmárton, Zalacszentgrót.

Csütörtök, november 12. Devescer, Hajdúdorog, Keszthely, Kisbér, Lajoskomárom, Nyírbátor, Püskökladány, Szabadszentkirály, Tabajd.

Péntek, november 13. Aszód, Gyoma.

Szombat, november 14. Cibakháza, Makó, Szegvár.

Vasárnap, november 15. Budapest, Fegyvernek, Szabadszállás.

Hétfo, november 16. Gyöngyös, Hajdúböszörmény, Halászi, Heves, Jánosháza, Jászládány, Kocsér, Kóka, Lovászpata, Lörinci, Mátészalka, Nagyatád, Nagyrákos, Nágárd, Ózd, Pööske, Sárboárd, Solt, Sopron, Szegezárd, Szigetvár, Szöny, Tatabánya, Tiszasszentime, Zalacszentimály.

Kedd, november 17. Borsodnádásd, Gelej, Sóskút.

WEINSTEIN GYULA

stílbútor-kárpitos Kárpitos szakmába vágó munkát precizen és legelőssében készít

Budapest, VI., Ó uca 29.

A gazdasági frontról. Szánthó Béla Műcsarnok kávéház (Budapest, Andrassy út 64.) ellen október 23-án megindult a kényszerességí eljárás. Vagyonfelügyelő dr. **Oblah Károly** (Kazár uca 8.) Követelések bejelentése november 12.

Kiss Ernő nagykanizsai vendégöl ellen október 21-én megindult a kényszerességí eljárás. Vagyonfelügyelő dr. **Kovács Ferenc.** Követelések bejelentése november 11.

Grünstein Salamon mándoki szikvízgyártó ellen október 3-án megindult a kényszerességí eljárás. Vagyonfelügyelő **Ujlaky Lajos.** Követelések bejelentése október 20.

Nemzetközi akció a proibíció ellen. Az anti-alkoholizmusnak svájci apostola, Herod dr., folyó é nyarán az északi államok abstinenseinek kongresszusán előadást tartott, amelyen keserű szemrehányásokkal emlékeztet meg az anti-alkoholisták szervezetszégéről és arról az impozáns munkáról, amelyet a proibícióellenes nemzetközi szervezet, köztük a **Libertas** magyar egyesület is, a proibíció törvéské megszüntetése érdekében kifejt. Amint előadásában megemlítette, az anti-alkoholista mozgalomnak két élensége van, az egyik idealizmusból íté el minden korlátozást, így az alkoholprohibícióit is, a másik érekből harcol az anti-alkoholizmus ellen. Az anti-alkoholizmus ellenzői különféle nemzetközi szervezetekben tömörültek, melyek legjelentősebbje a **Nemzetközi Szesziflatomelleni Liga** (melynek magyar tagegyesülete a **Libertas**) és a **Nemzetközi Borhivatal**, mindkettő Páris székhellyel. A Nemzetközi Liga, mint Herod megjegyzti, különösen kongresszusaiálgyszik népszerűsügre szert tenni, amellet, különösen Franciaországban politikai tekintetben jelentékeny befolyással bír, ami által eddig is nem egyszer sikerült neki nemzetközi téren is az anti-alkoholista előretöréseket visszaszortani. A **Nemzetközi Borhivatal**, amint az előadó megjegyzji, a **borfogvasztás emelését** célozza, amelynek érdekében, különösen a sajtó útján fejt ki erőteljes propagandát, amelynek érdekében az iskolai propagandától sem riad vissza.(?) Mindazonáltal a Borhivatal működésének ama részét, mely a szőlőnek, mint az egészsügre annyira jótékony hatású gyümölcsnek fogyasztását célozza, elismeréssel teszik magukévá az anti-alkoholisták. Előadása végén lelkes hangon jelentette ki: világ anti-alkoholistái egyesüljete!

Magyar Kir. Állami Pincegazdaság, Budafok

Központi iroda: Budapest, Kossuth Lajos tér II. sz. Telefon: Automata 109-91. Magyarországi vezérképv.: Budapest, V., Arpád uca 7. Telefon: Automata 195-64

Szakaszterőn kezelte, kiváló minőségű fajborok
*** Magyarország jellegzetes borvidékéről ***

Négy kávéház — százhuszer lakosra. A magyar vidék nagy kávéházi válságában **Debrecen** áll a legszomorúbb első helyen. Itt az egykor huszonhárom virágzó kávéház száma,négyre apadt le ugyanazon idő alatt, amíg a város lakossága 80.000-ról 120.000-re nőtt. A debreceni szakma a tejvök, közüzemi étekeztesek és a fagylaltosok konkurencijának tulajdonítják a páratlan leromlást.

A budapesti Központi Szálloda új kézben. **Lingel Károly** és **János**, az ismert nagy bútorgyár vezetői megvették a budapesti **Központi Szállót**, amelyet eddig **Pallai Miksa** vezetett. Lingelék már eddig is sok kapcsolatot tartottak fenn a szálló-ippal. Most a szakma nagy érdeklődéssel fordul új vállalkozások felé, amely sok reményt ígér. A **Központi** új igazgatója íj. **Palkovics Ede** lett, a **Hungária** volt titkára.

Magyar Élelmiszer Újság cím alatt az összes élelmiszerszakmák érdekeit és érdekességeit felölelő szaklap indult meg mostanában és jó szerkesztéssel sokoldalúságával és kimerítő anyagával méris nagy népszerűsügre tett szert az érdekeltek szakmájában. A lap **Páll József** szerkesztésében és kiadásában jelenik meg kéthetenként.

Magától nyíló és csukódó ajtó. Aki látta, hogy az ételhóról pincérek milyen akrobata módon nyitják és csukják a konyha ajtaját, az bizonytal nemcsak bámulta az ügyességüket, hanem még is sajnálta őket. Ezentúl talán másként lesz. Az Amerikai General Electric társaság oly ügyes szerkezetet talált ki, amely magától nyitja és csukja az ajtót. A szerkezet a szélén vagy más anyag fényelektromos anyagra bizonyos távolsághól erős fény sugár irányul. A fényelektromos anyag bele van kapcsolva egy elektromos áramkörbe. Ha már most a pincér az ajtóhoz közeledik, akkor testével elfödi a fényt árszó lámpást, a lámpás fényváványa nem éri a fényelektromos cellát, miáltal az áram, melybe a cella bele van kapcsolva, erősségt változtatja. Ha pedig az áram erőssége csak a legminimálisabban változik, akkor már az elektrotechnikus hatalmába került, erősítőkkel a változást tetszés szerint fel tudja fokozni. Felfokozza annyira, amely az ajtót automatikusan nyitja. Ugyancsak automatikusan csukódik az ajtó bizonyos idő múlva. Ezt az időköz tetszés szerint lehet szabályozni. Az amerikai mammumtüzemek ételhóról bizonytal örülnek, ha nem kell nekik a tányértornyokból ajtót nyitogatniok.

Kárpitos Ipartestület 1908. bronzérem.
A kézműipari tárlaton 1925. nagy aranyéremmel kitüntette.

SMARZ KÁROLY

paplanos mester. Azymköltségkímélőség Készító, Budapest, VIII., **Mária Terézia tér 16.**, a Baross ucai templom mellett. Telefon: József 460-96. Készíti és raktároz tart: Paplant, matracot, ruhanagy anyagból és szesz ágymű cikkeket kizárólag elsőrendű kivitelben. **Levegő és paplanlepedők** helysemenőanyagok, glitok virágos szatnók, pelyhelypaplan-avazok nagy raktára.

A legnagyobb tejközpont Európában. Az idén megnyitott nürbergi tejközpont jelenteg a legnagyobb ilyen intézmény egész Európának. A telep kéménye 76 méter magas, amely magasságot Észak-Bajországnak egyetlen gyárkémény sem ér el. Maga a telep 265 méter hosszúságban húzódik. A vidékről összegyűjtött tejet a déli oldalon viszik a telepre s az elkészítést tejkiszállítá az északi oldalon történik. Az üzemi helyiségek olyan nívó-különbséggel vannak elhelyezve, hogy a tej az egész kikészítési eljárás alatt saját súlyánál fogva felülról lefelé átszalag. A telepen egyetlen nyolcórás munkaturnussal 150.000 liter tejet dolgoznak fel. A palackszított csarnok óránként 18,500 palackkal végez. Az adminisztrációs épületnek középpontja egy három oldalról hozzáférhető, tetőig felnyúló monumentális ható csarnok. Az e köré épített emeleteken vannak elhelyezve az igazgatóságí és kereskedelmi irodák, ahonnan az egész telepen folyó munkát át lehet tekinteni.

Italszükségletét

belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben

beszerző csoportunknál fedezheti

Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-I.
Budapest, IV., Várház Körút 8. sz.
Kívánatra árjegyzéket küldünk.

Borárak. A magyar borpiacot erősen nyomja a nagy szőlőbirtok termése, amely a nagy részinek fedezésére kénytelen borárak egy részét olcsóbban adni. Szüretelés már csak elvétve van, de Tokaj-hegyalján teljes szüretelési munka folyik. A minőség tekintetében a később szüretelték között olyan kiváló minőségek is vannak, amilyenek ritkaság-számba mennek. Az Alföldön nem ritka a 25—28%-os must, míg nem egy helyről 30%-ról is jelentést érkezett. A vékony, 9 fok körüli borokat fokonként 0,7 filléres alapon vásárolják kifőzékre. A nagy-kereskedelmek többek között: Keeskemén vidékén eladatot 2000 hl, 9 fokos új 8 filléret, Kecel vidékén 500 hl, 10 fokos budafoki paritásán 9,5 filléret, Csányon elkelt 12 vagon 11,5 fokos 9,5 filléret. Óborokban is volt forgalom: elkelt borsodmegyei urasági tételtől 2 vagon 15 fokos édes pencyebort 23 filléret és egy vagon 12,6 fokos 20 filléret. Izsákon elkelt 2 vagon 11 fokos fehér óbor 14 filléret, Hájason elkelt 180 hl, 13 fokos óború 16 filléret. Természetesen a vendéglős és koreszmárosvételük magasabb árakat mutatnak.

Szentmártonkútnán csakis egy-két uraldom szüretelt még. Mostani szüreték cukorfoka 20 fokon felül van.

Mennyiségileg 40%-kal kevesebb a tavalyinál. Paraszborokat itt-ott vásárolnak koreszmárosok 12—15 filléres árak mellett. Helyi fogyasztás igen nagy. Felülmúl minden eddigi méretet. Miután a paraszboroknál eladási lehetőségek kicsinyek, nagy mennyiségeket fogyasztanak önmaguk beléle. Uradalmi újborok iránt van érdeklődés, de eddig üzletkötés nem történt.

Jászberényben közepes kereslet és kínálat mellett eladatot 50 hl, óbor 13 Malignand-fokos literenkint 23 fillérjével, 80 hl, 12 fokos óbor literenkint 18 fillérjével, 200 hl, must literenkint 14 fillérjével, 250 hl, must literenkint 12 fillérjével, kisebb tételekben történtek eladások literenkint 7—10 fillérjével. A termés átlagban 25—30%-kal rosszabb a múlt évinél. A tavalyi borkészlet csekély.

Csőnyeföldön kereslet szünetel, eladás egyáltalában nem történt.

Alsóságon kereslet szünetel, kínálat közepes, eladás nem történt.

Gyöngyösön a szüret végétért. Újborban még nem volt nagyobb üzlet, de kisebb tételekben adottak el 11—13 filléres áron literenkint.

Szekszárdon az újborok már készen vannak, de üzlet még nem fejlődött ki, csupán egyes helybeli vendéglősök vásárolnak a forgalmuknak megfelelő kistéltéleket literenkint 14—16 filléret. Óborokat vesznek 14—15 filléres alapon szeszfokonként.

Budaörsön szamóttó eladás még nem történt.

HATYÚ gőzmosó és fehérnemű
kölcsönző vállalat

Budapest, VII. ker., Klauzál ucca 8. sz.
Telefon: J. 385-59 és J. 385-58

Az ország legnagyobb és legmodernebb gőzmosó üzemé!
Asztal- és ágynemű eladású osztályunk gyári árrban
szállít mindenajta fehérneműt és törölközőt. Telefon-
hívásra jövünk. Legkíméletesebb mosási rendszer

Pálinkaárak. Törköly. A helyzet teljesen változatlan. A kereslet nem számottevő és ha már valaki vásárolni akar — számítva arra, hogy a nagy bortermés következtében nagy pálinkatermés lesz — a törkölypálinkaért olyan alacsony árat ajánl,

Lesz-e háromszázalékos sör Amerikában?

Al Capone retteg — Nem az életét félti, hanem a sörét.

Al Capone életében először retteg. Ugyanilyen módon retteg Jack Diamond is és a többi alvilági vezető, Newyork, Csigók, Filadelfia, San Francisco és több más nagy amerikai város banditahadseregének főnöke. A vezérek, akiket Amerikában igen találóan sörbaróknak neveznek, nem az életük, hanem a vagyonukat és megélhetésüket féltik: veszélyben van a prohibíció.

Hoover elnök előtt egy törvényjavaslat fekszik, amely a XVIII. alkotmánymódosítás újabb módosítását indítványozza, mégpedig olyan értelemben, hogy ez törvény a háromszázalékos sörrel kivételt teygen. Ha Hoover ezt a törvényjavaslatot támogatni fogja, akkor rövidesen áttörnek az amerikai prohibíció frontját és mindenütt elkezdik nagyban és nyíltan gyártani a háromszázalékos alkoholtartalmú partert. Ez pedig az amerikai alvilág végét jelentené. A nagy alvilági vezérek, mint ahogy már előbb említettük, sörbarók. Foglalkozásuk Európában a szimpla sörkereskedői címmel járna. Amerikában azonban egy tiltott földalatti kereskedelem vezérei, olyan kereskedelem, amely törvényen kívül van, ezért kénytelenek saját törvényrendszerrel bonyolítani. Csigókban például Al Capone a sörkereskedő. Ebben a városban tehát ő a legfőbb bíró a sörkereskedelmi ügyekben. Ha valaki vét a törvényen kívül álló kereskedelem törvényei ellen, akkor Capone, vagy valamelyik alávére ítélkezik és az ítéletet a kereskedelem „rendőrsége”, az alvilági banditák erre a célra külön szervezett csapata végrehajtja.

A helyzet hasonló minden más nagy amerikai városban. Olyan városokban, ahol a sörbarónak „monopoliuma”, van, kevés a gyilkosság. Ilyen például St.-Louis vagy Seattle. A többi városokban azonban két-három sörkereskedelmi részvénnytársaság dolgozik és ezek gyakran megszegik az egymással kötött szerződéseket, amely szerint minden társaság csak bizonyos kerületben vagy negyedben árulhatja ezt az italt. A szerződések és esetén a konkurrens társaság először alvilági úton felőssége vonja a szerződésszegést és ha nem kap elég-tételt, a „rendőrség”, vagyis a banditák kezébe adja az ügyet. Ezek a banditarendőrök aztán lehetőleg agyonlövik a szerződésszegő banda (sörkereskedőtársaság) vezérét vagy alávérét. — Amint látható, a nagy amerikai bűnhullámnak a prohibíció által éltetkező, törvényen kívüli alkoholkereskedelemből az egyik oka.

Ha nem lennének dúsgazdag sörbarók, akik fix-fizetéses banditákat használnak testőrség és rendőrség gyanánt, akkor maguk a banditák sem lennének olyan merészek, amikor nem a sörbaró megbízásából, hanem saját szakállukra egy-egy bankot kirabolnak. A sörbarók hatalma és óriási vagyonja azonban fedezi az alvilág gonosztevőit, akik ilyen módon biztonságban érzik magukat.

Most Hoovertól függ, hogy megszűnik-e az amerikai bűnhullám vagy sem. Ha Hoover elnök sikrásszál a háromszázalékos alkoholtartalmú sörért, akkor Al Capone és társai tönkremennek, de Amerika rövidesen megszabadulhat egész banditavilágától.

amelyek azt előállítani nem lehet. A nyersanyaggal rendelkező szeszfőzdék legelőnyösebb viszon a termékkel meg sem indul, mivel a mai alacsony árak mellett számítását nem találja meg és ennek tudható be, hogy ebben a cikkben alig van kínálat. Árak: 2:60—2:70 pengő hektoliterfokonként. **Seprő.** Prima seprőpálinka iránt állandó kereslet mutatkozik. Árak: 28:0 pengő hektoliterfokonként. **Szilvórium.** Ebben a cikkben az elmúlt héten is élelnek üzlet volt. Különösen prima kékárú iránt állandó érdeklődés jelentkezik. Árak: nyári szilvápálinka 3:40—3:50 pengő hektoliterfokonként, kékszilvápálinka 4—4:20 pengő hektoliterfokonként, órabán az árak változatlanok. **Borparlatban** a kínálat fokozódik. A helyzet még mindig nincs kialakulva. Ezidőszerten a következő árak mellett jöttek létre üzletek. Árak: 2:90—2:95.

Brazília csak holland forint ellenében ad el kávét. Az angol font nagy áresése a nemzetközi árforgalomban érdekes változásokat idézett elő. Brazília például, amely eddig csak angol fontért adott el a nemzetközi piacon kávét, most már csak holland forintért ad el. Azért holland forintért és nem dollárért, mert az európai ívet lebonyolítása Newyorkon keresztül kerülővel és idővesztéssel jár.

Vörös petróleum. Két párizsi tudósának sikerült egy különleges desztillációs eljárással a nyersolajból olyan petróleumot előállítani, amelynek színe vörös és az a tulajdonsága, hogy se a nyílt lángra, se a villamos szikrára nem reagál.

Fodormenta-termelés Karintiában. Karintiában vannak olyan ingoványos területek, amelyek a kultúrövények termelésére alkalmatlanok. Az utóbbi években nagy terjedelmű kísérleteket végeztek a fodormentának e területeken való meghonosítására, amihenz angol fodormentaogot használtak fel. E kísérletek igen kielégítő eredménnyel végződtek. A karintiai fodormentaolaj most már helyettesítheti az angol árt.

A távollevő iparos helyettesítése. Az iparos távol-létét a legkülönbözőbb okok tehetik szükségessé, melyek azonban nem zárják ki azt, hogy a távollevő iparos írásbeli utasításával vezesse az üzletet. Törvény és rendelet ugyanis, pár kivételtől eltekintve, nem követeli az iparos személyes iparüzését és így nincs akadály annak, hogy az iparos neje hajtsa végre a távollevő iparosnak az üzlet miként való vezetésére adott utasításait.

Nem kell többé kézzel mosni!
Egy kosár ruhát

„OROSZLAN” légnyomású mosógéppel
15 perc alatt mosunk ki. Ár 18 pengő

Be mutatást eszközöl:

»OROSZLAN» légnyomású mosógép vállalat
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET KÖRÜT 17., 11/12
Telefon: 394—50 * Lift díjtalan

Vendéglői abroszok és asztalkendők

darabonként és méterenkint, vászonneműk, szövet, paplan, matrac, férfi-, női- és gyermekszabóság legolcsóbb bevásárlási forrása a 43 év óta fennálló

HERCZEG és FODOR

cégnél, Budapest, VII., Thököly út 24.

Telefon: József 314—67

Ne felejtsek el a jégszekrényeket megtisztogatni. A hidegebb időjárás beálltával sok vendéglős, korcsmáros szünteti meg a jégszekrények jelölését. Eközben azonban gyakran elmulasztja a jégszekrények az üzemben kívüli helyezését elől való alapos megtisztítását. A legnagyobb tisztaságnál is előfordulhat, hogy egyes élelmiszerek, amelyek a jégszekrényben voltak elhelyezve, kellemetlen szagot hagynak hátra. Ha a jégszekrény most hosszabb időn át használaton kívül és elzárva marad, úgy kárt szenvedhet. Mindenesetre ajánlatos tehát, hogy a jégszekrény kimosásánál a vízhez némi káliumhipermangánt adjunk, amíg a víz gyengén rózsaszínre nem festődik. A farácsokat alaposan le kell sikálni. Azután a jégszekrényt nyitott ajtóval és fedéllel tegyük ki a friss levegőnek, hogy kiszáradhasson. A cinkkel bélelt jégszekrényeknél ajánlatos, hogy a cinkbádogon mutatkozó foltokat is tisztítsuk meg. Magánál a szekrénynél elegendő a vízzel való lemosás, szintúgy az olvadó jégviz elvezetésére szolgáló csatornánál és a fenékén át vezető lefolyó csónél is. Ha a szekrényt a téli idő alatt készletek eltévesztésére használjuk, úgy ajánlatos, hogy leakasszuk az ajtaját és gaze-ajtóval helyettesítsük, amelyet minden asztalos ólcsón elkészít. Ily módon a jégszekrényt télen is használhatjuk.

A földévek. Az élelmiszereket a természetnek állat- és növényvilága szolgáltatja. Olvasunk azonban olyan ehető földekről is, amelyek egyes országokban — különösen éhínségek idejében — élelmiszert szolgáltatnak. Spanyolországban a bucaro nevű földfajtát eszi a lakosság; az orosz paraszt sziklaköből készült lisztet kever a kenyérébe; a svédnek is van egy berg-mehl, vagyis hegyi liszt nevű kőporuk, amely eddelül szolgál; a jávai bemszülött a tenampa nevű földet eszi; a perzsáknak is van egy földfajtájuk, a gheli givéh, amely ehető; a hinduk eszik a patna earth nevű földet, sőt Magyarország se marad ki e jégszekrények, mert egyes források szerint Nógrád vármegye északi részén a szegényebb lakosság egy földfajtát fogyaszt, amelynek agyagos anyagába szénvas is van. Természetes, hogy ezeknek az ehető földeknek semminni tápláló értékük nincsen.

Zárlatot rendelt el a törvényszék a Dit-Got cég ellen. A hivatalos lap zárlati hirdetményt közöl, amely szerint a törvényszék, mint központi telekkönyvi hatóság, az Ipari Jelzőintézet Részvénytársaságának Dietrich és Gottschlich R.-T. budapesti cég elleni aranydollár és járuléka iránti végrehajtása ügyében a zárlatot elrendelte. Felhívja tehát a hitelezőket arra, hogy az őket megillető jogot a zárgondnoknál írásban jelentsék be. Az Ipari Jelzőintézetnek, amint értesülünk, 280,000 pengővel tartozik a Dit-Got-gyár. Egyébként maga a gyár kérte a békés likvidációt. A likvidáció végrehajtása után valószínű azonban, hogy a Dit-Got-gyár egyszerűsített formában és kisebb keretek között mégis fenn fog maradni és a hitelezők kivétel nélkül megkapják pénzüket.

A magy. kir. rendőrség győri kapitánysága, mint rendőri büntetőbírószék II. és III. fokozatú felülbíróként és helybenhagyott 1931. kih. 24. sz. ítéletével **Sikolya László** kereskedelmi üzlet ügyvezetője, győri lakost 20 P pénzbüntetésre ítélte azért, mert borok kezelésére és raktározására szolgáló pincében ipari szeszt tartott. Kötelezte őt a felmerült eljárás költsége megfizetésére is.

Győr, 1931. szeptember 21.

(Olvasathatlan aláírás)
r.fogalmazó,
rendőri büntetőbíró.

Amikor még nehezebb volt számolni. Mihelyt megállapításra került, hogy az aranypengőnek a pengőhöz viszonyítva mennyi az értéke, a kereskedőnek két pénzezzel kell számolni: a pengővel és aranypengővel. Volt idő, amikor a magyar kereskedő nem is két, hanem 10—15-féle pénzezzel kellett kénytelen vésződni; így például Maróthi György 1743-ban megjelent számtankönyvében (Arithmetika, vagy számvetésnek mestersege, melyet írt és közönséges hasznára, főképpen a Magyar Országban elő-ördulható dolgokra, alkalmaztatván ki-adott 1743-ik esztendőben Maróthi György, debretzeni professor) találjuk a következő példát, amely kitanítja a kereskedőket az akkor forgalomban volt különféle pénznemek arányáról: „Ha minden egyébféle pénzek között a proporciót ki akarod találni, csak légyen előtted egy ilyen tábláska, melyben fel legyen téve, hány krajcár van mindenik pénz nemében:

Garas	3
Peták	7
Máriás	17
Husz poltrás	30
Magyar forint	50
Vonás forint	51
R. forint	60
Kurta tallér	90
Tsászartallér	120
Tsászár arany	250
Körmöztői arany	252"

Sok-e a kávéház Bécsben? A bécsi kávéház-tulajdonosok testülete mozgalmat indított a hatóságoknál avégből, hogy a kávéházak számának szertelen szaporodása elé határt szabjanak, sőt a mostani létszámot is csökkenték. A testület a cseh-szlovák érdekeltségek példájára hivatkozik, amely a jövőre nézve azt kérte, hogy új engedély csak 5000 lakosonként adassék. Valóban, a testület véleménye szerint, a számos új kávéháznyitás folytán túlsok a bécsi kávéházak száma, amelyeknek versenye lehetetlenné teszi az aktív üzletvezetést. Kétségtelen, hogy a mai gazdasági viszonyok megcsökkentették a kávéházlatogatók számát, mert sokan kénytelenek a részbeni igényeikről lemondani. A bécsi kávéos mozgalma adairányul, hogy új engedélyek kiadásánál a helyi szükséglet kérdését az eddiginél szigorúbban kezeljék. Másrészt a kávéházak számának apasztatás oly módon tegyék lehetővé, hogy a hat hónapnál hosszabb ideig szünetelő engedélyeket a törvény rendelkezéseinek megfelelően megszüntnek tekintsék, ami jelenleg a legtöbb esetben nem történt meg. Az engedélyek átruházása is méltánylást érdemlő esetben is szabályozandó lenne. A kávéos testülete tudatában van annak, hogy a létszám szabályozása csak fokozatosan történhetik meg, de csak a kávéházak számának korlátozása útján vélik a veszélyeztetett üzemek fennállását biztosítani.

Vádbeszéd az ajkfestés ellen. A szállodások és étteremtulajdonosok legutóbbi bécsi nagygyűlésén az egyik manchesteri vendéglős kemény szavakkal tört palcát a mai női divat: az ajak festése fölött. „Sajnos — mondotta többek között a szónok —, keservesen kell tapasztalunk, hogy a „csókálló”, ajakfestékek egyáltalán nem kímélik az asztalkendőket, az étterem padlóját és a szőnyegeket. Ezek tele vannak piros foltokkal. A csészkék, tányérok, evőeszközök, amelyek az asztalról kikerülnek a konyhába, bizonyítják, hogy az ajakfestékek alaposan fognak és a személyzetnek sok munkájába kerül, míg le tudja mosni azt a bizonyítékot, hogy előzően — nő használta a poharat vagy a csészt. A szállodások is sokat tudnának beszélni arról, hogy miként festenek a párnák és a törülközők a női vendégek után.” A felszólalást a többiek élénk fejbölgongatással helyeselték.

Kenyeret őrítés nélkül. Egy Rabinovitz nevű francia vegyész, annak előtte pedig egy francia hadbiztos állítólag megfette azt a titkot, hogyan lehet a búzából őrítés nélkül kenyeret készíteni. — Komoly szakemberek nem hisznek ebben a csodában. Egyes vidéki lapok megemlítik ezzel kapcsolatban, hogy a nép a gabonaszem megpuhításával, kelesztésével és dagasztásával is szokott tésztát, illetve kenyérszerű táplálékot készíteni, aminek a neve görle.

A kávé megöli a baktériumokat. Egy német orvosi lapban a kávé igen hasznos tulajdonságait ismertető közlemény jelent meg. Egy 1:20-as arányú oldat coli-tífuszbacillussal teltetett és felváltva kávéval, szénél és adsorgannal különböző időtartamon át összekevertetett. Kitént, hogy a baktériumokat a kávé legjobban semmisítette meg.

Ismét vízumkényszer van Magyarország és Spanyolország között. A spanyol kormány hivatalosan közölte a magyar kormánnyal, hogy szeptember 25-től kezdődőleg a vízumkényszert a magyar alattvalók részére visszaállítja. Ennélfogva a vízösszesség elvöl kifolyólag a magyar kormány is szeptember 25-től kezdődőleg a spanyol alattvalók részére visszaállította a vízumkényszert.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

**Szent István
Portersör
a Polgári Serfözde
páratlan
sörkülönlegessége**

